

Diff. 840 (4.

ABR. CHR. AUG. GALLAND,

DE

RUBEFACIENTIUM

NATURA ET USU.

AND CHAS. AND GILSON

OF

LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

DISSERTATIO INAUGURALIS

PHARMACOLOGICO - MEDICA

DE

RUBEFACIENTIUM

NATURA ET USU,

QUAM

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN

ACADEMIA GEORGIA AUGUSTA

AUCTORITATE ATQUE CONSENSU

PRO

GRADU DOCTORIS

ET SUMMIS

IN

MEDICINA, CHIRURGIA ET ARTE OBSTETRICA

HONORIBUS, JURIBUS, PRIVILEGIIS

DIE X. M. SEPT. ANNI MDCCCXXVII

RITE OBTINENDIS

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT

AUCTOR

ABR. CHR. AUG. GALLAND

HASSO - CASSELANUS.

.....

GOTTINGAE, TYP. ROSENB., IMPRESSIT FR. BAIER.

PRAEMONENDA.

Rubefacientia multo prius, ac de scribendo hocce opusculo cogitarem, attentionem meam animumque attraxerant ita, ut saepesaepius ipsis uterer et effectibus ipsorum in organismum humanum attentius observandis omnem impenderem operam omneque studium meum. Id fuit in caussis, quod jam scribendi speciminis inauguralis materiem ipsa eadem remedia elegerim.

Ad conspectum materiarum facilius reddendum rubefacientia tractanda in materias vegetabiles, animales, chemicas et mixtas dividendas censui.

Seriem rubefacientium ita disposui, ut, universim saltem, rubefacientia citius

— —
agentia et saepius adhibita praecederent iis, quae segnius agunt et rarius in usum vocantur.

Sunt forsitan, qui, de interno quoque horum remedium usu uberius me tractasse, mirentur. Haud ita pauca autem cum hujusce generis remedia, externe applicata, in universum organismum haud mediocriter agant, necessarium duxi, effectus quoque ipsorum interne exhibitorum recensere.

Ne opusculi limites transgrederer, neque lectores benevolos fatigarem, non nisi de iis commentatus sum remediis, quae hoc ipso tempore vel a plurimis medicis, vel hic illuc a populo ad rubefaciendam cutem adhiberi solent.

Quibus usus sum aliorum operibus, ea gratus ubique allegavi. Haud pauca e meo adieci, quae, qualiacunque sint, uti totam hancce commentatiunculam, indulgenti oculo adspicere, Benevole Lector! velis.

CAPUT PRIMUM.

D E

RUBEFACIENTIBUS IN GENERE.

§. 1.

DEFINITIO.

Rubefacientia, Epispastica, *rothmachende Mittel*, ea vocantur corpora medicinalia, quae cuti externae per brevius longiusque tempus applicata eandem ad ruborem usque irritant.

§. 2.

PARTES CONSTITUENTES PROPIORES.

In analysi chemica omnia fere huc usque exhibuerunt Kalia vel fixa, vel volatilia vel materias proprias kalibus simillimas, quae Kalodea (minus bene Alcaloidea) inde sunt dicta.

§. 3

PARTES CONSTITUENTES LONGINQUIORES.

Verisimillimum hinc inde esse mihi quidem videtur, basin rubefacientium e materiebus illis expansivis primordialibus, e nitrogenio sive potius zoogenio et e vulgo dicto hydrogenio constitui.

§. 4.

MODUS AGENDI IN VITAM ORGANICAM.

Agere igitur debent et, ut praxis medica docet, revera agunt in corpus animale expandendo, vires et humores organicas in partes periphericas attrahendo et imo propellendo. Vis autem nervea sive vulgo dicta sensibilitas atque receptivitas cum et ipsa expandendo perficiatur et unice agat, hinc vis rubefacientium in organismum animale summam est sensibilitatem auctrix.

Ex eadem autem causa haec remedia alteram vis vitalis partem vitae nerveae oppositam, quam vulgo dicunt irritabilitatem quamque ex mea sententia contractibilitatem melius dicemus, imminuere vel potius ad inferiorem gradum subigere debent.

§. 5.

DIVISIO RUBEFACIENTIUM.

Dividi facile possunt rubefacientia et epispastica:

- a) in corpora vegetabilia, uti sinapis, armoracia, mezereum et quae sunt ejusmodi alia fere innumera;
- b) in corpora animalia, uti cantharides, meloë majalis et ejusmodi alia forsitan haud minus innumerabilia;
- c) in mere chemica, uti sunt ammonium et caetera kalia fortius agentia, tartarus emeticus, phosphorus et vis ipsius ignis divina;
- d) in compositiones e plurium vel omnium classium corporibus mixtas.

§. 6.

HISTORICA QUAEDAM.

Haud ita pauca epispastica veteribus jam medicis sat cognita fuerunt. In recentioribus deinde temporibus rubefacientium usus vel maxime divulgatus est. At id idem fuit in caussis, ut homines et scientia et experientia expertes plangendum in modum ipsis abuterentur. Praesertim quam vel hoc tempore saepe videmus, ipsorum

applicationem in partes nobiliores inflammatas vel in partes inflammatis propinquas quam maxime reprobendam censeo.

§. 7.

PECULIARES RUBEFACIENTIUM IN CORPUS HUMANUM EFFECTUS.

Primum omnium rubefacientia in cutem externam applicata irritationem localem dolorificam efficiunt, deinde dolores urentes, calorem, ruborem et postremo tumorem loci epiplasmate irritanti tecti. Ita omnia circiter phaenomena inflammatae cutis suboriuntur, quae, si epiplasma irritans justo tempore a cute summooveris, epidermide desquamante mox evanitura sunt; quorum autem si actiones tempestive non tolluntur vel si partes constituentes nimium efficaces sunt, vel si iniquo loco vel tempore applicueris, dermatitis vehementior, in gangraenam sphacelumque haud ita raro transitura, facile suboritur.

§. 8.

Actio remedii rubefacientis in locum cutis circumscriptum vitalitatem hujus ipsius loci efficaciter auget vires vitales irritando. Quae irritatio, propter intimum connubium et consensuale et antagonisticum inter cutem et totum caeterum organismum partesque ipsius singulas intercedens,

et mox in omnes organismi partes, at potissimum tamen in sensiliores, transgreditur.

§. 9.

Quae quidem rubefacientium actiones et in organismum effectus sunt in caussis, ut haec remedia mirum in modum et attrahendo (in locum applicationis) et derivando (a locis morbo gravi affectis) agant, utque eodem tempore et sensibilitatem et vulgo dictam irritabilitatem, licet utramque diverso prorsus modo, afficiant.

§. 10.

RUBEFACIENTIUM USUS MEDICUS IN GENERE.

Rubefacientium usus medicinalis maxime convenit in febribus adynamicis, ubi vis fibrarum reactiva nondum tota quanta est exhausta, praesertim ubi actio vasorum, eaque maxime in periphericis corporis partibus, imminuta apparet. Maxime deinde prosunt in febribus typhosis omnibus, ubi cutis externa nimium arida, rigida, frigida, torpida apparet, ubi igitur integumentorum communium functiones incitandae, crisesque cutaneae evocandae adiuvandaeque sunt.

§. 11.

A longinquis porro temporibus adhibita sunt rubefacientia contra congestiones in caput vel

pectus vel in systema portarum vel in pelvim passivas; contra febres rheumaticas et rheumatismos locales, potissimum fixos; contra febres catarrhales et catarrhos omnis generis chronicos; neque minus contra exanthemata febrilia haud satis evoluta vel iterum repressa, e. gr. miliaria, scarlatina, morbilli, variolae etc. propter imminutam vitalitatem imperfecta vel retrogressa. Multum quoque saepius faciunt rubefacientia ad retinenda in cute haecce exanthemata, ubi propter cutis atoniam universalem marcescere facile possent.

§. 12.

Aequè magnus ipsorum est usus contra exanthemata chronica retrogressa ipsorumque sequelas haud raro vel maxime nociferas, vel ubi acutorum quoque exanthematum sequelae superiores atonicae organo alicui nobiliori vel directe vel per consensum noxam imminatur, uti e. gr. angina vulgo dicta parotidea post scarlatinam haud raro in testiculos repercutitur.

§. 14.

Multum facturam esse rubefacientium applicationem contra functionum genitalium

atoniam vel imo paralysin per se liquet. Licet sint, qui impotentiae potissimum virili haecce remedia succurrere contendant, demonstrari tamen facile et theoretice et practice potest, atociae quoque muliebri, praesertim ubi haec a natura nimium frigida et torpida procedit, mederi rubefacientia secundum artis leges adhibita posse. — Summo neque minus adiumento sunt haecce remedia contra testiculorum marcescentiam in perineum et ad anteriorem summorum femorum faciem applicata.

§. 14.

Permagna sane careremus medicatione in arthritide retrogressa, in rheumatismo, potissimum fixo, in erysipelate retrogresso vel retrogressionem et organorum nobiliorum affectionem inde minitante, vel in cujusvis generis metastasi vel jam perfecta vel imminente, si rubefacientium et epispasticorum usum justum medicinalem nesciremus.

§. 15.

A multis et priorum temporum et recentioris aevi medicis rubefacientium usus contra hydropicos quoque morbos, nec immerito! est laudatus. Egregie interdum vasa absorbentia te-

lanque cellulosam irritant atque corroborant, neque raro directe quoque humoris morbose collecti effluvium provocant. At maxima tamen cautione sunt in usum vocanda! Sat frequenter medici scientia experientiaque, neque minus animi candore excellentes cum viderint, intempestivum horum remediorum usum, praesertim in hydropicis nimium atonicis, in iis, qui spirituosorum abusui diu dediti fuerant, inflammationem malignam et sphacelum, celerrime in mortem transiturum, efficere posse. Cujus rei memorabile exemplum narratar a Celeberr. Tissot, qui post radicis bryoniae recentis orbiculos in crura viri hydropici appositos mox integumenta crurum communia dehiscentia, musculos vere ut a praeparatione anatomica separatos et in sphacelum abeuntes vitamque ipsam sat celeriter extinctam vidit.

§. 16.

Contra paresin musculorum superficialium sinapismi aliaque ejus generis remedia in cutem superiacentem utiliter applicantur. — In apoplexia nervosa rubefacientibus ad nucham et occiput detonsum, ad tempora aliaque loca ad id apta applicatis tentanda saltem est curatio.

§. 17.

In febribus nervosis adynamicis, jacente praesertim sensibilitate, ubi functionum omnium a systemate nervorum pendentium segnities debilitatem universalem adesse arguit et statum totius corporis torpidum dignoscere ullo modo nequimus, rubefacientia scite applicata magnum haud raro attulerunt adiuumentum, potissimum ubi remedia interna bene electa non neglebantur. — At magna tamen cum cautione applicentur in cutem sensibiliorem et tepidam, ne status morbi typhosus, erethismus forsitan localis, deliria etc. eo incitentur augeanturve.

§. 18.

Opitulasse interdum dicuntur rubefacientia submersis, suspensis vel alio modo suffocatis et repentino vitae periculo in asphyxiam et subitam vitae nerveae paralysin vel in mortem vulgo dictam putatitiam demersis. At eligenda huic fini sunt non vulgares sinapismi, vesicatoria etc. sed rubefacientia talia, qualia et certissime et citissime agere novimus, uti sunt liquor ammonii causticus, phosphorus liquefactus cuti illinitus, aqua fervida et ipsius ignis vis.

§. 19.

Tumoribus quoque chronicis sive vulgo dictis frigidis utiliter interdum imponuntur rubefacientia ad ipsos aut discutiendos aut saltem suppurandos.

§. 20.

Qua derivantia denique rubefacientia agunt antagonisticè irritando, praesertim ubi organa interna nobiliora actionem quandam subierint anomalam. At nullo tamen modo hic quoque negligendus universalis ipsorum effectus irritabundus. Non igitur nisi tunc adhibenda esse videntur, ubi unius alteriusve organi actiones nimium incitatae, aliorum vero organorum actiones nimium depressae et plus minusve torpentes apparent.

§. 21.

Contra inflammationes topicas, neuropathemata localia et qui sunt ejusmodi morbi erethismo locali juncti, rubefacientia non nisi prius status phlogisticus refrigerantibus et antispasmodicis fuerit infractus vel saltem imminutus, adhibenda videntur esse. In inflammatoriis morbis tum demum usum aliquem praestare videntur, si, morbi vehementia aliquantulum so-

pita, pulsus minus pleni tensique durique observantur, cutis autem priorem retinet siccitatem atque scabritiem, et praesertim ubi organi alicujus affectio localis quasi metastatica invasura videri potest. Sat salutiferos hic saepe exserunt effectus erethismum derivando, pulsus molliores lentioresque reddendo ac crises cutaneas promovendo atque moderando.

§. 22.

VARIAE RUBEFACIENTIUM APPLICATIONES.

In febribus, quas symptomata nervosa comitantur, rubefacientium applicationes ita sunt caute regundae, ut ea, cui applicantur, pars cum partibus affectis antagonismum habeat atque conservet.

§. 23.

Sic, ubi congestiones in caput adsunt, ad suras vel ad pedum plantas applicantur; ubi pectoris organa congestionibus petuntur, ad humeros apponuntur. Maxime vero hic reprobatus mihi videtur usus communis, secundum quem epispastica in externa humeri facie, supra muscoli deltoidei plerumque regionem, po-

nuntur, licet tamen facies brachii interna multo sit sensibilior, ibique applicationes erethisticae, uti facilius citiusque agunt, ita tamen minus incommodi aegrotis, reconvalescentibus et ipsis jam persanatis faciunt.

§. 24.

Ubi vero abdominis viscera vel maxime systema venae portarum a congestione infestatur, ibi applicationes rubefacientes in femorum latera interna, ad suras et pedum plantas indicatae videntur. In passivis autem e contrario congestionibus haemorrhoidalibus praeoptarem rubefacientium applicationes in inferiorem dorsi partem. — Eaedem pro re nata partes applicationibus contra varias dysmenorrhoeae species et formas sunt eligendae.

§. 25.

Oculorum vero et aurium morbos atonicos et praesertim torpidos epiplasmatis epispasticis paroticis et brachialibus esse debellandos, per se patet.

§. 26.

In affectionibus neurodynicis, spasmodicis et in convulsionibus universalibus

rubefacientia ad nucham vel ad suras, in spasticis thoracis affectionibus ad thoracis latera vel ad internam humeri faciem, in prosopalgia ad nucham, in ischiade ad internam femoris faciem vel circa malleolum lateris magis affecti, in odontalgia ad internam cubiti faciem apposita multum prodesse dicuntur.

§. 27.

In paresi vel paralyysi singulorum organorum origini nervorum ad partem affectam decurrentium vel vitae ipsius nerveae prospicientium quam proxime sunt imponenda. In affectione organorum voci inservientium ad decursum nervi vagi sunt applicanda.

§. 28.

In pneumoniacis pleuriticisve affectibus ad loca imponuntur, sub quibus dolores maxime urgent. Contra hepatitida et hepatoncum in regionem hypochondriacam dextram, contra vomitus spasmodicos, haematemesis, gastritida in regionem hypochondriacam sinistram imponi vulgo jubentur rubefacientia. At jam supra dixi, probare me et commendare

rubefacientium usum in hujus generis morbis erethisticis nullum posse. Eadem valent mutatis mutandis de horum remediorum applicatione contra morbos renum, vesicae, organorum colli et ipsius cordis inflammatorios et erethisticos.

§. 29.

Qua remedia attrahentia magnum praestant usum ad provocandas, incitandas et alendas secretiones et excretiones necessarias, v. c. catameniorum, lochiorum, haemorrhoidum intempestive suppressarum etc. Hic ad suras vel internam femorum faciem applicantur, vel in pediluviiis exhibentur. Contra oligogalactiam et galactoschesin, ad adjuvandum caeterorum medicaminum galactopoeorum effectum, sinapismi mitiores vel infusum seminum sinapios tepidum vel similia remedia attrahentia ad mammas applicantur.

§. 30.

CONTRAINDICATIONES RUBEFACIENTIUM.

Evitandus fugiendusque est rubefacientium usus in erethismo vasorum activo, potissimum cutis, in congestionibus cutaneis

activis, in inflammationibus hypersthenicis, quas veras compellare quidam solent, in aucta universali, et maxime cutis, organorum sensualium, uropoëticorum et generationis sensilitate, in debilitate fibrarum haud dubia, ubi rubefacientia, et expandendo et dolores augendo, ataxiam et universalem debilitatem augere facile possunt.

§. 31.

TEMPORIS SPATIUM PRO APPLICATIONIBUS RUBE- FACIENTIBUS.

Spatium temporis, per quod rubefacientia sunt applicanda, determinatur:

- a) pro remedii, quod adhibemus vel adhibere cogimur, natura acriori vel mitiori.
- b) pro illo, quem inde speramus, effectum levio-rem fortio-remve.
- c) pro aegroti aetate et inde pendente sensilitatis et receptivitatis gradu.
- d) pro majori minorive cutis afficiendae in diversis hominibus sensibilitate peculiari, scabritie vel mollitie, siccitate vel humiditate etc.

§. 32.

Compositiones rubefacientes vulgares in infantibus plerumque intra 10 usque 20 sexagesimas horae partes effectum edunt sufficientem, in adultis intra 20 usque 40 sexagesimas. Ubi actio diutius post factum cutis ruborem protrahitur, haud raro oriuntur vehementior cutis inflammatio, vesiculae disseminatae, ulcuscula superficialia magis dolorifica ac ulcera cantharidibus mota, stranguria aliaque symptomata nephritica.

§. 33.

Quae symptomata ubi propter cutis mollitiem et teneritudinem sunt metuenda, emplasma rubefaciens panno Coo subtilissimo (quem Germani *Milchflor*, Galli *Crêpe-lisse* vocant) obtegi ante applicationem potest. — Ablato epiplasmate locus applicationis lacte tepido spongiarum mollissimarum ope leniter cauteque repurgatur. Ubi vero aegrotus diutius de nimium molesto ardoris sensu conqueritur, aliud epiplasma e butyro recenti insulso, ubi vero et hoc dolorem non satis minuerit, unguentum zinci oxydati recenter paratum est imponendum. — Ubi autem symptomata nephritica aegrotum male afficiunt, praeter illa

linimentum quoque camforatum in regionem renalem est illiniendum.

§. 34.

Interdum repetitae rubefacientium applicationes in easdem vel in diversas partes ad obtinendos effectus desideratos sunt necessariae. Nunquam vero idem locus, antequam rubedo a priori epiplasmate ortus evanuerit, iterum sinapismo est obtegendus.

§. 35.

Ubique effectus citiores, neque tamen profundiores desiderantur, ubi vesiculas et majorem viarum urinalium irritationem nimiumque dolorem vis evitare, rubefacientia vesicantibus sunt praeferenda. Id quod fuit in caussis, ut fuerint multi, qui rubefacientia in morbis acutis, cantharides autem in morbis chronicis potissimum esse adhibendas putarent.

CAPUT SECUNDUM.

RUBEFACIENTIA VEGETABILIA.

§. 36.

SEMINA SINAPEOS NIGRAE, (*der schwarze Senf.*)

Est Sinapis nigra L. sive Sinapis oliveriana de Cand. sive S. cernua Thunb. planta annua Europae, passim culta.

Semina ipsius sunt parva, subglobosa, planiuscula, nigricantia vel fuscescentia, striis insignita, in aqua subsidentia, peracria, subamariuscula, quae confusa naribus admota sternutationem movent, cuti humidae imposita rubefaciunt, masticata salivam cieunt.

Praeter multa alia haud raro brassicarum quarundam semina ipsis sunt intermixta, quae sunt majora et minus acria.

Acuratissimam huc usque analysin chemica[m] pharmaceuta Thiebirge *) videtur instituisse, ut qui e seminum sinapeos nigrae grammatibus 500 cum aquae grammatibus 2000 destillationi subjectis aquam elicuit coloris lactei et saporis acerrimi, parvam olei fulvi, acerrimi, pervolatilis, fragrantissimi, oculos ad lachrymas usque irritantis, eutem, si ipsi illinitur, calefacientis, rubefacientis et vesiculas inde evocantis, quantitatem.

Quod sinapis continet, sulfur potissimum in oleo modo dicto volatili continetur; aqua enim seminum sinapeos nigrae destillata post aliquod tempus pulverem demittit subviridem, e sulfure et oleo aethereo compositum.

Semina sinapeos in aqua bullienti macerata mucilaginem edunt insipidum, uti semina lini. — Vel maxime igitur reprobanda mihi videtur vulgatissima ista methodus, semina sinapeos integra contra quoscunque morbos vel avertendos vel imo depellendos deglutiendi!

*) Analytische Untersuchung des schwarzen Senfsamens von L. Thiebirge, in Trommsdorf's N. J. IV, 2. pag. 250.

Eadem semina in vino macerata nullas emit-
tere partes Clar. Thiebirge l. c. contendit. A
suspiciari facile licet, virum clarissimum errasse,
neque difficile est, experimento probare, vini sa-
porem ab immissis sinapeos seminibus sat cito
fortiterque immutari.

Semina eadem integra in aceto macerata in-
tumescent, saporem induentia calidiorum et mul-
to acriorem; fluido autem ipso (acetico), praeter
mucilaginem, nihil impertire videntur, nec sa-
porem ipsius mutant.

In aqua communi, sub 15 gradibus
thermometri Réaumuriani per 36 horas macera-
ta haec semina, aequae ac semina sinapios albae,
foetorem spargunt carnis putrescentis ingratissi-
mum, qui sensim sensimque augetur et per aërem
diffunditur. Insimul magna massae oleosae vel
potius unguinosae quantitas in superficie colli-
gitur.

Cum aethere vel alkohole digesta paullu-
lum olei unguinosi exhibent.

Inter laminas calefactas duas contusa forti-
terque expressa quintam fere partem olei ungui-
nosi subviridis, per dilutionem colorem flavum
(aureum) induentis, reddunt. Cujus quidem olei
sapor subdulcis, haud ingratus; odor subsina-

pinaceus. Ab hydrargyro nitrico color olei viridis (vel flavus) in aurantiacum mutatur, fluiditate ipsius non mutata. Natro puro junctum oleum saponem constituit compactum citrinum. Caeterum in aethere et alcohole sat facile solvitur.

Farina seminum sinapeos nigrae in aqua destillata per tres dies macerata materiem praebet nigricanti-luteam, amaro-salsam, in aethere et alcohole solubilem, ex qua sub evaporatione albumen demittitur.

Destillatio horum seminum contusorum sicca, praeter substantias vulgo obtentas, in fine exhibet partes sulfureas et salia ammonialia.

Ex quibus sufficienter patere videtur, sinapim nigram constare:

- 1, ex oleo acri, volatili, inflammabili, acidum hydrothionicum continente, in aqua pura subsidente, veras sinapeos vires, potissimum acredinem, exhibente;
- 2, e partibus ammonialibus;
- 3, ex oleo unguinoso, dulciusculo;
- 4, ex albumine vegetabili;
- 5, e mucilagine permulto;
- 6, e principio extractivo, in aethere, alcohole et aqua solubili.

Quae quidem partes constituentes, sinapin medium quasi inter aromata et acria locum obtinere, videntur demonstrare atque probare.

VIRES SEMINUM SINAPEOS NIGRAE.

Concoctionem excitant augmentque; ciborum igitur appetitum movent. Pituitam resolvunt et discutunt.

Doses nimiae facile movent cephalalgiam, nauseam, vomitum, diarrhoeas dolorificas, quin imo gastritida et enteritida.

USUS SEMINUM SINAPEOS NIGRAE THERAPEUTICUS.

Adhibentur potissimum contra dyspepsiam ex inertia fibrarum stomachi et intestinorum muscularium et membranarum secernentium oriundam, praesertim si alvi obstipationi, pituitae nimiae, symptomatibus hypochondriacis torpidis, cardialgiae pituitosae, doloribus colicis propter alvi lentorem saepius recrudescuntibus est juncta.

Neque minus haec praebentur semina contra alia mala sympathica, e simili statu prodeun-

tia, e. gr. contra vertiginem hypochondriacum, cephalalgiam dyspepticam hypochondriamve.

Contra lentas in systemate venae portarum et in mesenterio stagnationes, contra amenorrhoeas atonicas et torpore junctas et quae sunt ejusmodi mala venositatis atonica et torpida, multum haec semina posse constat.

Contra mala hydropica, concomitante debilitate torpida et organorum resorbentium et secernentium, potissimum renum, inertia, neque minus contra hydropem cum pituita profusiori, praestantissimum sinapim esse remedium, medicum fugit neminem.

Propter magnam in membranas serosas fibrosasque vim sinapis contra affectiones quoque rheumaticas et arthriticas atonicas, contra linguae et extremitatum paralyses torpidas adhibetur. Neque desunt, qui contra scorbutum efficax fuisse remedium contendunt.

FORMAE ET DOSES SEMINUM SINAPEOS THERAPEUTICE EXHIBENDORUM.

Interne exhibetur: pulvis sem. sinap. nigrae ad drachmam dimidiam usque unam; Infusum aquosum et vinosum e Dr. ij - iij. ad colat. Unciar. vj. — Jahn homini vertigine hypochondriaco laboranti pultem sinapeos pro mensa vulgarem (= Moutarde, *Möstricht*,) ad aliquot cochlearia parva per diem dedit, juncto Elixirii acidi Halleri usu.

Externe: Infusa et Decocta fortiora ad lavandas et fomentandas partes paralyticas; Pulvis recens ad pediluvia, semicupia et totius corporis balnea; maxime vero in notissimis illis Cataplasmatibus rubefacientibus sive Sinapismis.

SEMINA SINAPEOS ALBAE L. SIVE SINAPEOS FOLIOSAE WILLD. SIVE BONANNINAE OFFICINALIS PRESL., (*der weisse Senf.*)

Sinapeos albae semina, minus acria et multo suaviora seminibus sinapeos nigrae,

praestantissimum omnino exhibent remedium stomachicum et anticachecticum.

At vereor, ne nimis jam laudibus remedium ab hominibus ignaris solique lucro sordido deditis extollatur. Vernaculam igitur de hoc remedio summa attentione dignissimo commentationunculam paraturus hinc loci prolixiorem esse nolim.

RADIX ARMORACIAE SIVE RHAPHANI RUSTICANI, (*der Meerrettig.*) — COCHLEARIA ARMORACIA L., planta perennis, in hortis frequenter culta.

Radix longissima, fusiformis, crassa, carnosa, succulenta, ramosa, majoribus interstitiis radiculis transversalibus insignita, extus subfusca, intus alba, saporis acerrimi, confricata oculos ad lacrymas usque feriens.

Auctumno collecta in cella sub arena humida servatur, ut recens semper et succida adhiberi possit.

Multum, egregie sciteque Gutet, Einhof et Schmieder in armoraciam inquisivere. Quibus quidem inquisitionibus potissimum hoc demonstratum est, oleum armoraciae aethereum partes continere sulfureas.

Celeb. Einhof, *) quae sequuntur experimenta, instituit attentu dignissima:

Radici armoraciae mense Octobri collectae librae duae radebantur et destillationi purae e BM. submittebantur. Transibat humor lacteus et in retortae collo striae apparebant oleosae. Destillati obtinuit uncias quinque odoris armoracini graveolentis adeoque acerrimi, ut nares sat forti dolore afficeret.

Ex quo destillato turbido post aliquod tempus parva olei aetherei lucide flavi, olei cinnamomi consistentiam exhibentis, quantitas deponabatur, odoris armoracini vix tolerabilis, saporis primum subdulcis, postea acerrimi, ita ut, quas labiorum linguaeque tetigerat oleum partes, rubescerent et inflammarentur.

*) Einhof, über den *scharfen Stoff im Meerrettig*; vide: Journal f. Chemie, Physik und Mineralogie, V, pag. 365.

Ad 12° R. citissime per aërem diffunditur; cum aqua conquassatum et per hanc diffunditur eamque reddit turbidam. Ab alcohole facile et perfecte solvitur.

Liquor lacteus nec acidum nec kali quoddam continet, nec reagentibus chemicis mutatur, si ab argento nitrico et plumbo acetico recesseris. Illud enim praecipitatum nigrum hoc praecipitatum subfuscum efficit.

Eadem phaenomena solutio olei hujusce in aqua destillata exhibuit.

Quae quidem omnia, sulfur in armoracia adesse, suspicari jam faciebant. At experimentis Celebb. Tingry et Gutret, sulfur in ipso vere adesse, demonstratum est. Argenti enim aquae armoraciae destillatae impositi tota superficies nigro obducta est colore, dum status aquae turbidus evanuit et massa praecipitata est subflava, flamma coerulescente comburens.

Et aqua armoraciae destillata et aqua oleo armoracino aethereo impraegnata ad aërem liberum expositae mox amittunt odorem pungentem ammonialem, nec nisi odorem raparum vulgarium retinent. In vasis autem bene clausis servatae odorem non mutant.

Celeb. Einhof aquae armoraciae destillatae guttulas olei armoraciae aetherei aliquot admiscuit et in loco subgelido seposuit. Quo facto post quosdam dies aciculae splendoris argentei sunt subortae, odorem armoracinum, et siccatae, spargentes faucesque peculiari acredine ferientes. Quae aciculae cochleari exceptae flammaeque impositae facile liquefiebant et primo odorem armoracinum satis fortem edebant, deinde oleum menthae piperitae et postea camforam redolebant, denique prius avolarunt.

Principium illud armoraciae volatile, si forma vaporis supra solutione argenti nitrici stare cogeris, ab ipsa absorbetur, ita ut ardor armoracinus dispareat et odor iste raparum communis remaneat.

Rad. armoraciae laminae recentes vel siccatae, si per 4 usque 6 dies cum aethere sulfurico digeruntur, deinde vero, si aether sensim per aërem avolarit, tenues sulfuris crystallos in laminarum armoraciae superficie depositas videbis.

Oleum armoraciae aethereum, licet summe sit volatile, pro parte tamen in massa, diutius ad aërem exposita et exsiccata retinetur, ita ut armoraciae perfecte exsiccata iterumque aqua hu-

mectata odorem armoracinum fortissimum spargat. Jam si in eandem armoraciae massam spiritum vini rectificatissimum infuderis et inde iterum destillaveris, liquorem obtinebis spirituosum armoraciam vix redolentem, aquam turbidam non redditurum, at oculos tamen, naresque faucesque irritantem et sapore acri vix tolerabili gaudentem.

Obtinetur quoque oleum armoraciae aethereum ex alcohole abs armoraciae radicibus destillato et deinde aqua pura ad artis leges commixto.

Succus armoraciae recenter expressus turbidus est atque fuscus, saporis acris et dulciusculi. Charta laccae imploratoria inde rubescit. — Succus idem evaporationi submissus ad vasis evaporatorii parietes et fundum corticulam deponit griseam. Ex evaporatione autem diutius facta postremo extractum obtinetur ex nigro fuscum perviscidum atque tenax, saporis primum subdulcis deinde vero amarissimi, quod, alcohole secundum artis leges tractatum et investigatum exhibuit:

a) principium extractivum, gummosum, facile exarescens, saporis aciduli.

b) Principium amarum extractivum.

c) Principium mucoso saccharinum.

d) Resinae particulam parvam, acido sulfurico exceptam et alcoholi saporem amarum impertientem.

e) Calcariam aceticam ex corticula illa inter evaporandum deposita obtentam.

Est armoracia sinapi quidem acrior, sed minus armoratica. In organa uropoëtica et in vasa resorbentia fortius agit ac sinapis.

Usui armoraciae interno saepe obstant dyspepsia sensibilis et constitutio totius corporis delicatior sensiliorque. Phlegmaticis autem maxime convenit. In affectionibus deinde atonicorheumaticis arthriticisve, in lentis abdominis stagnationibus, in morbis pituitosis, blennorrhoeis chronicis pulmonum, organorum uropoëticorum et genitalium egregios saepe edidit effectus. Neque minus laudatur in morbis paralyticis, potissimum in paralysi linguae, vesicae et extremitatum, in morbis hydropicis atonicis.

Quod attinet ad formas et doses, in quibus armoracia optime assumitur, exhibetur et applicatur, satis constat, creberrime ipsam obsoniis addi, rarius autem, nostris saltem temporibus, in

forma medicamentosa interne exhiberi. Potest autem Rasura recens saccharo albo edulcorata praeberi in dosibus drachmarum singularum vel binarum, vel Succus recenter expressus saccharo edulcoratus. Sunt quoque, qui Infusa armoraciae vinosa, acetosa, quin imo cerevisiosa, frigide parata laudent.

Externe autem rasuram armoraciae recentem interdum applicari loco sinapismi vel contra rheumatismos fixos, contra odontalgiam rheumaticam, contra otalgiam, contra dolores pleuriticos chronicos, contra ipsas febres intermittentes obstinaciores (ad carpum appositam), inter omnes artis peritos satis constat. At mirari fere cogor, eandem rasuram vel succum non in pediluviiis similibusve formis medicamentosis, in modum seminum sinapeos, exhiberi.

CORTEX MEZEREI, *der Seidelbast, die Kellerhalsrinde*; cortices, praesertim radicum, quos exhibent DAPHNE MEZEREUM L. et D. LAUREOLA L., frutices in Europa septentrionali et media sponte nascentes.

Est autem cortex tenuis, levis, striatus, epidermide tectus subviridi, sub qua substantia la-

tet viridis. Partes interiores a libero alburnoque e flavo albescentibus, fibrosis, tenacibus efficiuntur. Odore nullo, at sapore eo acriori et urente, inter masticandum lente fiente, diu persistente et denique linguae anaesthesiam et quasi torporem relinquente gaudet.

Optime investigarunt in egregium hocce remedium: Lartigues *), qui primus principium resinosum, resinae cantharidum consimile, in mezereorum corticibus reperiit, Engel **), C. G. Gmelin et F. L. Baer ***) et Celeb. Vauquelin ****), qui, in Daphnen potissimum alpinam inquirens, magnam principii acris partem resinae cuidam viridi junctam retineri, vidit.

Quod quidem principium acerrimum non avolat unâ cum vaporibus alcoholicis, at omnino

*) Epitomen relationis a Lartigues factae reperimus in Trommsdorff's Journal der Pharm. XVIII, 1. pag. 430.

**) cf. Murray Appar. med. IV, pag. 630.

***) vid. Schweigger's Journ. f. Chem. und Phys., neue Reihe, V, pag. 1.

****) vid. Annales de chimie, Vol 84. p. 173.

tamen cum vaporibus aquosis. Solutionem cujus principii alcoholicam si destillationi subjeceris, residuum autem inde obtentum aqua destillata dilutum, ad separandam resinam viridem, filtra-
veris et tunc liquorem denuo ad sirupi usque consistentiam destillationi submiseris, residuum obtinebis fere insipidum, aquam vero destillatam acerrimam, quae chartam laccae rubram coeruleo tingit colore et in plumbi acetici solutione praecipitationem haud mediocrem efficit.

Peculiarem Celeb. Vauquelin materiem, crystallos parvulas, splendentes, subvirides, duras, in aqua fervida solubiles, sub refrigerio iterum coalescentes et in pristinam restitutas formam, in aethere et alcohole, et frigidis et tepidis, facile solubiles, nec acide nec kalice reagentes referentem, peramaram reperiit ipsique *Daphneïnes* nomen indidit.

Quae quidem Vauquelini studia reïteratis firmarunt et rectificarunt analysibus Celebb. Gmelin et Baer. Digerendum enim mezerei corticem cum alcohole graduum 30 tepido curarunt. Tincturae inde obtentae ex flavo viridescentes, dum refriguerint, massam deposuere ceream. Residuum, aqua emollitum et dilutum, resinosas in filtro reliquit partes. Aqua ex eo-

dem residuo destillata erat fere insipida, saporis subacriusculi, siccitatis sensum in ore relinquentis, et odoris ingratisissimi, qui gravedinem doloremque in anteriori capitis parte nonnullis ciebat. Quae eadem aqua chartam laccae rubram nullatenus, aceticam plumbici solutionem perparum mutabat. — E massa post destillationem in retorta relictæ non nisi plumbi subacetici soluti ope obtineri potuit praecipitatum coloris sulfurei, ab liquore subviridi colationis ope separabile. Plumbum sulfuratum ita ortum, partes ipsi admixtas colore castaneo cum indicaret, digestum est cum alcohole, qui inter evaporandum primo sulfur sat purum deposuit, denique vero massam flavam tenacemque reliquit. Quae massa, ad siccitatem usque evaporata, in alcohole absoluto iterum resoluta et evaporationi spontaneae relictæ, crystallos deposuit parvas, verrucaeformes, alcohole purissimo lotæ pulverem exhibentes crystallinum. Pulvis sic obtentus aqua fervida solutus, solutione aliquantulum evaporata et ad crystallisandum seposita, crystallos dedit achromaticas, acervulum exhibentes prismatum longiusculorum, tenuium, e medio communi divergentium. Massa vero acide non reagit et pro daphneïna Cel. Vauquelini est habenda.

Quod vero alcohol absolutus non solum reliquerat residuum fusco – rufum acido muriatico admixto colorem amisit omnem. Acidum eidem residuo junctum fuit malicum et praeter hoc pigmentum quoddam flavum.

Liquor post praecipitationem plumbico acetico factam obtentus, ad siccum evaporatus, massam dedit dulciusculam.

Extraxerat igitur e cortice alcohol: resinam acrem, massam ceream, daphneïnen, acidum malicum liberum, pigmentum flavum, massam dulcem.

Alcohol coquens, in sufficiente quantitate adhibitus, omnem cortici subtraxit acredinem. Quo facto si cortex aquae frigidae extrahendus commissus erat, massa e lucide fusco flava, saporis vappidi, gummi mimosae consimilis est obtenta.

Incineratio praebuit cali carbonicum, muriaticum et phosphoricum, calcem carbonicam et phosphoricam, magnesiâ carbonicam, aluminam, siliceam et ferricum.

Quam obtinere ceram, a cera vulgari non differt.

Resina fuit obscure viridis, fere nigra, solida, fracturae facie conchacea, saporis acerrimi, solubilis aqua, alcohole et aethere. Oleum ipsi

admixtum esse dicunt unguinosum, phosphoreas partes continens.

Aqua de cortice destillata olei aetherei parvulam continet quantitatem.

Pigmentum flavum non est acre, saporis autem amaro – adstringentis, et a ferroso sulfurico sub specie massae e rubello viridis praecipitatur.

Daphneïna autem sive daphneum saporis quoque est amaro – adstringentis, e solutione aquosa a kalibus, a baryta et calce aurantiacum récipit colorem.

Substantia dulcis mucosacchari speciem prae se ferebat et fermento addito ad fermentationem disponi poterat.

EFFECTUS CORTICUM MEZEREI IN C. H.

Dosi parva mezereum intus sumtum caloris sensum movet in ventriculo et per totum abdominis ambitum, sedes auget, omnes incitat et accelerat secretiones, potissimum membranarum pituitosarum, fibrosarum et synovialium, vagina-

rum musculos tendinesque circumdantium, periostei et maxime quoque glandularum salivarium et organorum respirationis.

Dosi majori assumtum sensum movet siccitatis in ore et faucibus, qui subinde in sensum ardoris per fauces, oesophagum et ventriculum transgreditur, usque dum dolores colici, convulsiones, anxietates, nausea summa, vomituritiones, vomitus et diarrhoea, lassitudo summa, vertigines, lipopsychiae aliaque ejusmodi symptomata deleteria suboriuntur. — Quibus superatis sudores universales, lotii pituitaeque uberiores excretiones fieri solent.

Dosis nimia mortem infert, dum vesiculas in lingua et faucibus et ipsas glos-sitida, pharyngitida, gastritida, enteritida, nephritida, cystitida etc. movet.

Mezerii effectus in corpus animale, praesertim in organa uropoëtica, simillimi sunt effectibus cantharidum, sed multo longius temporis spatium permanent.

USUS CORTICUM MEZEREI MEDICINALIS.

Adhiberi cortices mezerei maxime contra morbos reproductionis chronicos et in-

veteratos, contra vulgo dictas dyscrasias, contra ejus generis affectiones rheumaticas et arthriticas et inde ortos tumores, contracturas, paralyses, cutis affectiones et quae sunt ejus generis alia, inter omnes satis constat.

Sunt quoque, qui mezerei usum antisyphiliticum, praesertim contra syphilida inveteratam, integumenta communia, periosteum et ipsa ossa profunde infestantem, multis laudibus extulerint et exercuerint; at vereor, ne mezereum non nisi adjuvantis mercurialium, ejusque sat debilis, partes gerat, maxime cum ab amicis pluries nequicquam adhibitum viderim.

Neque minus contra exanthemata chronica, praesertim herpetica et scrofulosa, contra rhachitida et contra affectiones mercuriales inveteratas laudatum est remedium.

Aperte nocet mezerei usus internus in febribus magnae irritationi junctis, maxime ubi intestina abdominalia vel thoracica irritatiora apparent, neque minus hominibus siccioribus, macilentis, strictioribus, phthisicis,

malo organico (praesertim inflammatorio) affectis.

Externus autem mezerei nostris temporibus maximus usus, isque et ad rubefaciendas et ad excoriandas cutis externae partes vel potius plagulas minores maioresve. Agit cantharidum in modum, his vero multo quidem lentiores et dolorosiores, at eo tamen profundiores et in longius temporis spatium mansuros edit effectus.

Excitat autem mezerei applicatio diuturnior in eandem cutis externae partem primum rubedinem aliquam aequabilem, in qua mox papulae hinc illinc disjectae, mox in pustulas abiturae, exoriuntur. Quae pustulae, ubi sese operiere, serosum emittunt humorem et mox, praesertim si mezerei applicatio continuatur, in ulcuscula humida valde prurientia transeunt.

Semper vero mezerei externe applicati effectus localiores ac cantharidum sunt. Vidi equidem unguentum mezerei per annos duos et dimidium applicari in varias ejusdem hominis valde sensibilis et in congestiones pronioris partes sine notabili irritione universali.

Derivans praestans exhibet remedium externum mezerei cortex in brachia vel thoracis

latera applicitus contra affectiones pulmonum in ipsam phthisin transgredi minitantes; neque minus contra affectiones rheumaticas pertinaciores, ophthalmias et odontalgias rheumaticas chronicas, otalgias rheumaticas, paralyses topicas, faciei exanthemata chronica, praesertim herpetica.

Mezerei decoctum vel cataplasma a medicis Anglis magno cum fructu contra osteophymata, tophos arthriticos et contra ipsa carcinomata applicatum perhibetur.

Applicatur autem mezereum ad externas partes variis in formis et praeparatis. — Plerumque cortex paullulum maceratus ad humeros, ad thoracis varias partes, rarius ad suras humidus applicatur, idque per dies singulos iteratur, usque ad excoriationem. Melius, in pectoris affectionibus, ad internas humerorum facies applicaretur, id quod aptissime unguenti mezerei ope fieri posset.

HERBA URTICAE, (*die Brennnessel.*) — Species generis urticarum nobis indigenae medicinales sunt: URTICA URENS et U. DIOICA.

Generis hujus herbacei species omnes folia habent et stipites setulis canuulatis humorem

acrem valde irritantem continentibus obsitos. Setulae istae ad levissimum tactum punctiunculas efficiunt in cute easque acri isto implent liquore, quo facto dolores movent ardentissimos et intumescencias in cute parvas, inaequales, mox plerumque disparentes.

Urtica pilulifera, planta Europae meridionalis, maxime urere dicitur. At summe urens, quin imo venenosa esse perhibetur *Urtica crenulata* Roxb., eique similem esse dicunt *Urticam stimulantem* L.

USUS URTICARUM MEDICINALIUM.

Interne variae urticarum species assumptae et exhibitae sunt contra haemoptysin, pneumonophthoën, diarrhoeas obstinaciores pituitosas, haemorrhoides copiosius fluentes, metrorrhagias habituales, arthritida et qui sunt ejus generis morbi alii. — Assumserunt autem aegri vel succum recenter expressum vel decoctum herbae aut recentis aut siccae.

Externe ab antiquioribus jam medicis applicatae sunt urticae ad cutem aliasque partes sensiliores irritandas, ubi aut hae ipsae paralysi vel sensus vel motus vel utraque

laborarent, aut ubi contra remotarum partium morbos derivans cura adhibenda videretur. Maxime vero vulgo dictam urticationem contra impotentiam virilem aliosque morbos paralyticos quondam adhibitam, et novissime iterum ab Anglicis (recentissime quoque a Germanicis) medicis laudatam *) esse satis constat.

(Tractaturus in hoc capite, praeter jam ex-hita, adhuc eram de pluribus rubefacientibus nostro aevo minus usitatis, ut de Radicibus Allii sativi et A. Cepae, de Pipere nigro, de Radicibus Ammomi Zingiberis aliarumque plantarum drimyrrhizarum, de Herba Anemones pratensis s. Pulsatillae nigricantis, de Euphorbiarum succis et gummi-resinis, de Ranunculis acrioribus aliisque vegetabilibus huc referendis. Tempus autem atque spatium cum vel maxime me urgeant atque coërceant, in alia et tempora et loca aptiora illa ablego.)

*) Salzb. med.-chir. Zeitung 1822, IV, Pag. 18.
— Rust's Magazin, Vol. 15. Nr. 17. 20.

CAPUT TERTIUM.

DE

RUBEFACIENTIBUS ANIMALI- BUS.

§. 36.

Quae ad rubefaciendum adhiberi solent acria animalia proxime quidem resina constituuntur acri, e qua recentiores chemici materias peculiares, e. gr. e cantharidibus vulgo jam dictam cantharinam sive rectius cantharidinam elicere; veram autem et intimam horum remediorum materiem activam essentialem a principio vulgo dicto nitrogenio sive potius zoogenio, juncto ipsi volatiliore vulgo dicto hydrogenio, fugere neminem bene doctum sane potest.

§. 37.

Agunt ideo haecce remedia acria animalia potentiora vegetabilibus in vim organismi nerveam, quam sensilitatem aptissimo nomine compellare consuevimus. Quam ob causam maxime inde irritantur organa sensiliora, praesertim si haec sunt insimul excretoria, uti: partes cutis externae molliores, organa uropoea, organa generationi inservientia, organa sensuum, potissimum oculi. Neque vix possum, quin opiner, fore ut a majore horum remedium vi in corpus satis sensibile irruente pupillae ambitus imminuatur atque coarctetur.

CANTHARIDES. (*Spanische Fliegen.*) MELOË
VESICATORIUS L., LYTTA VESICATORIA
FABR.

Insecta sunt coleoptera per Hispaniam, Galliam, Germaniam meridionalem, nec raro (uti jam anno praeterito 1828) per Germaniam quoque septentrionalem, mensibus Junio et Julio fraxinum, syringam, maxime Persicam, ligustrum

populosque, potissimum albas, avidissime vero Loniceram tataricam, *) gregatim depascentia.

Animalia sunt longiuscula, colore e viridi et subcoeruleo aureo splendenti, antennis nigris filiformibus articulatis.

Odor animalium recentium gravis, e dulciusculo ingratisissimus, at nullo tamen modo (ut fere fit) narcoticus vocandus. Siccando magna pars odoris imminuitur et avolat.

Exemplaria quidem minora acriora et *Φαρμακωτέρα* majoribus esse dicuntur; at sunt eodem tempore rariora, nec ullus video, curnam e remedio jam per se haud raro nimis forti fortissima eligenda censeamus specimina!

Si cerambyces, meloës majales aliique scarabaei virides vel coerulei splendentes cantharidibus intermixti inveniuntur, hoc magis inscitia et incuria colligentium et emtorum, quam eorundem malitia fieri mihi videtur.

*) vide Clar. C. F. Ed. Zier: *die neue Preuss Landespharmakopöe*, nach ihrem Werth für den Staat und für die Wissenschaft, oder Landespharmakopöen, wie sie sein sollen; Zerbst, 1828. 4. pag. 34.

Investigationes de cantharidibus chemicae jam a Celeb. quondam Neumann *) sunt institutae. Aquam ille de cantharidibus obtinuit destillatam odoris nauseosi, extractum aquosum gelatinosum sine ulla vi vesicante.

Destillatione cantharidum sicca idem obtinuit spiritum, qui ammonium redolebat, oleum empyreumaticum, ammonium carbonicum siccum et residuum carbonaceum, quod elixiviatum kali exhibuit carbonicum.

Plus deinde luminis Cel. Thouvenel *) affudit doctrinae de cantharidum elementis chemicis constitutivis. Cantharides aquae, spiritus vini et aetheris ope elaborans sequentes inde obtinuit substantias:

- 1, Extractum e rubello flavum, acre, amarum, ratione amaritiei haud absimile extracto e formicis obtento.
- 2, Oleum concretum, cerosum, viride, saporis acris, odoris cantharidinacei, destillatione acidum acre et oleum spissum praebens.

*) Caspar Neumann's Praelectiones chemicae oder gründl. Unterricht der (medico-pharmaceut.) Chemie; Berl. 1740. 4. pag. 1224. 1825.

*) Annales de Chimie, T. 47. pag. 225. seqq.

3, Oleum concretum flavum fere insipidum.

4, Substantiam parenchymatosam sive cellularem.

Quae Thouvenelli investigationes Celeb. Beaupoil iteravit et reperit: extractum aquosum dilutum chartam laccae rubefacere. Idem extractum, alcohole et aethere mixtum, in duas distinguebatur substantias, quarum altera fusca in alcohole solvebatur, altera non solubilis in alcohole sub forma massae nigrae et viscidae fundum petebat et principio animali extractivo similima videbatur. Massa prior fusca et ipsa principio animali extractivo, maxime vero substantiae flavae Thouvênelli, similis est visa.

Substantiae extractivae nigrae solutionem ubi sibimet ipsi per aliquod tempus reliqueris, fit turbida et flavum demittit sedimentum. Postea mucilaginosa superducitur cuticula, odorem subinde spargens aromaticum. Acidum, quod charta laccae indicat liberum, acido phosphorico est simillimum. Substantia viridis ad aërem non mutatur, in aqua frigida non solvitur, in aqua calida mollescit et ad instar olei superficiei supernatat. Ab aethere et alcohole facile solvitur. Eunchlorina in ipsam immissa sensim sensimque lamellulas efformat parvulas, albulas, splendentes,

dum substantia ipsa viridem suam amittit colorem peculiarem et viscida redditur atque tenax, inspissaturque. Acidum nitricum dilutum in temperatura calidiori eidem materiae viridi colorem impertit ex rubro flavum, odoremque rancidum pungentem. — Natro puro mixta saponem efformat.

Destillatione sicca nihil inde elicit ammoniæ, at oleum præbet subflavum ceræ similem et liquorem acidulum. — Residuum parenchymatosum incineratum dedit: calcem carbonicam, sulfuricam, phosphoricam et muriaticam et ferrum oxydatum.

Secundum Celeb. Beaupoil uncia una cantharidum recentium continet:

Substantiæ nigrae Dr.j. gr.ij.

— — flavae Dr.j. gr.ij.

— — viridis Dr.i. gr.viij.

Residui membranosi Unc. dimidiam et gr.xxxvj.

Acidi incertam quantitatem.

Calcis phosphoricæ gr.xij.

— carbonic. gr.ij.

— sulfuric. et muriatic. gr.iv.

Ferri oxydati gr.ij.

De potioribus hisce materiis varia Celeb. Beupoil instituit experimenta cum in proprio corpore tum potissimum in varii generis animalibus et sequentia inde eruit corollaria de harum materierum agendi ratione et efficacia in organismum animale:

- 1, Extractum aquosum, in parva dosi exhibitum eosdem fere, ac massa cantharidum ipsa, exserit effectus. Permagnam praeterea manifestat vim in organa uropoea.
- 2, Substantia nigra mitius agit ac extractum illud aquosum. Animalibus, intus exhibitum, nauseam movet vomitumque.
- 3, Substantia viridis intus assumpta symptomata mala movet nulla. Externe applicata sat fortiter irritat cutem.
- 4, Substantia flava perinde fere agit, ac substantia viridis.
- 5, Extractum, substantia flava et substantia viridis, externe applicata, per idem fere temporis spatium vesicas excitant.
- 6, Substantia viridis per se sola externe applicata agere in organismum fere non videtur; at vesicas facile movet, si prius cerae iungitur.

Summa autem omnium harum investigatio-
num haec fuit, quod substantia viridis vesicas
excitat in cute externa, vias vero urinarias non ir-
ritat, utque ad effectus istos irritantes removen-
dos cantharides aut ex aqua sunt decoquendae
aut oleo pingui extrahendae. Posterius ubi fe-
ceris, in oleo habebis materiam viridem effica-
cem, ita ut cera addita unguentum emplastrum-
ve vesicatorium inde efformare poteris.

Investigationes haec et a Celeb. Robi-
quet sunt reïteratae continutaeque. Hic primum
omnium principio extractivo cantharides iterata
coctione prorsus exuit. E residuo inde relictio
alcoholis ope tincturam extraxit viridem quae,
evaporationi liberae commissa, oleum fluidum
viride reliquit, quod ne in labiis quidem vesiculas
excitabat.

Decoctum aquosum eodem, quo Celeb.
Beaupoil, modo decomposuit et substantias,
de quibus supra dixi, inde obtinuit flavam et ni-
gram. Nigra alcoholi ebullienti ipsi admixto
omne solubile reddidit et quod inde relictum
est insolutum pigmentum nigrum, vesiculas in
cute non movit. Quod vero ab alcohole solutum
erat, cum aethere in vase vitreo hermetice clauso
diu agitatum, emolliebatur, aetherem subflavo tin-
gens colore.

Quem aetherem ita obtentum si liberae exposueris evaporationi, lamellulas inde depositas micaeformes obtinebis, in aqua ferventi, non vero in aqua frigida nec in alcohole frigido solubiles. Ex hac solutione aquosa fervida, ubi refrigerit, crystalli illae lamellares reficiuntur, ab aethere facili negotio solubiles. — In his lamellis crystallinis vis vesicans concentratissima continetur.

Ut igitur principium vesicans obtineamus vel maxime purum, extractum aquosum, quo usque fieri potest, evaporetur, ne ab humiditate alcoholi sese admiscente materies nigra resolvatur.

Materies enim ista nigra et oleum viride vires suas vesicantes a solo illo principio efficaci retento accipiunt. Quod quidem principium vesicans non nisi flavae illius materiae ope in aqua solvitur. Ab oleis autem pinguibus in qualibet ratione facile solvitur.

Ad eruendam acidi liberi in cantharidibus contenti indolem experimenta multa a Celeb. Robiquet sunt instituta, quae, acidum aceticum et magnesiā phosphoricā in illo acido solutam esse, docuerunt. Id quod et Celeb. Bachmann, iteratis investigationibus et experimentis Robiquetianis, confirmavit.

Cantharides modo enecatas odorem spargere acriter acetosum et, si destillentur; spiritum praeberet acidum, primus quidem Tournefort in relatione factae ab ipso cantharidum analyseos contendit; at neglexisse videtur, spiritum huncce ab aceto ad enecandas cantharides adhibito processisse et imo efformatum esse posse; quod, cum alii chemici sane non contemnendi acidum in cantharidibus non reperierint, eo redditur verosimilius.

Neque Rudolphus Forsten in multis cantharidum investigationibus acidum quoddam obtinuit, sed potius idem, ac Celeb. Neumann, ammonium carbonicum.

Praeter has, de quibus huc usque tractavimus, substantias duas alias memoratu sane dignissimas Robiquet obtinuit. Decoctum cantharidum recentium aquosum colatum et ad sirupi consistentiam evaporatum praecipitatum dedit granuloso – pulverulentum flavum inter dentes stridens; aqua humectatum tincturam laccae reddidit rubram et totum quantum indolis acidi urici, magnesia phosphoricae et materiae cujusdam animalis esse videbatur. — In cantharidibus siccis obsoletis urici quidquam non est repertum.

Post digestionem cantharidum cum aethere ad obtinendum acidum liberum institutam et post aetheris inde colati evaporationem oleum subflavum sese separavit et, evaporatione continuata, humor decolor acidus remansit. Humor ille oleosus subflavus, alcoholis coquentis ope decompositus, principium exhibuit vesicans et oleum pingue flavum non vesicans.

Continent igitur cantharides recentes secundum analysin Celeb. Robiquet:

- 1, Principium vesicans.
 - 2, Oleum concretum viride.
 - 3, Oleum fluidum flavum.
 - 4, Substantiam nigram peculiarem, non nisi ab aqua et spiritu vini aquoso solubilem.
 - 5, Principium saponaceum sive materiem flavam ab aqua et alcohole aequae solubilem.
 - 6, Acidum uricum.
 - 7, Acidum aceticum.
 - 8, Magnesiam phosphoricam.
 - 9, Telam parenchymatosam sive cellularem.
-

VIRES CANTHARIDUM IN ORGANISMUM ANIMALEM
ET PRAESERTIM IN C. H.

Potentissimum cantharides sunt, propter suum peculiare, pro toto organismo, et maxime pro vita ipsius nervea, irritamentum. Maxime distinguuntur inter multa remedia acria similia vi sua peculiari vesicante. Magnam vero simul viarum urinalium et organorum sexualium irritationem efficiunt, neque minus totum fortiter afficiunt systema nervorum. Partes vero mortuae ab ipsis non afficiuntur; nisi forsitan ad citiorem disponuntur putrefactionem.

Diligenter autem sunt distinguendi cantharidum intus exhibitarum effectus locales in internam faucium, oesophagi, ventriculi et intestinorum faciem ab effectibus in totum systema nervorum et in systematis productivi partes varias universalibus a resorptione partium efficacium prodeuntibus.

In dosibus parvis intus datae levem excitant caloris sensum in ventriculo et tubo intestinali, secretiones faciei intestinorum internae augent et abhinc effectus suos irritantes super membranas omnes, praesertim vero organorum urinalium et sexualium, pituitosas extendunt. Uri-

nam igitur frequentem, saturatam et facile turbescentem movent. Totum quidem systema nervorum, maxime vero nervos trunci et plexus abdominales, irritant, eoque functiones genitales virorum et forsitan quoque foeminarum, incitant.

Majoribus in dosibus sensum febrilem totum corpus pervadentem movent, symptomata cardialgica et enteralgica, ischuriam, mictus cruentos, priapismum, sensum siccitatis in faucibus, sitim vehementiorem, dolores per dorsum, praesertim in regione renali spasticos, dolores urentes in perineo, inflammationem vesicae urinariae praesertim in collo vesicae. Quae quidem symptomata nequeunt non sequi: anxietates gravissimae, vomituritiones et vomitus dolorifici spasmodici, diarrhoea dolorifica, tenesmus, vertigines, convulsiones, hydrophobia, animi deliquia, nec raro mors ipsa miserrima.

Saepius exhibitae applicataeque, uti aliter a substantia acri, expansiva, sensilitatem augente expectari nequibat, magnam relinquunt pro iterata ipsorum actione sensibilitatem sive jam vulgo dictam receptivitatem.

Externe applicata primum omnium dolorem in loco applicationis urentem, deinde ruborem tumoremque, postremo autem vesicas sat magnas efficiunt; quoinde usus ipsarum qua simpliciter irritantium, qua rubefacientium et qua vesicantium desumitur.

Qua irritantia simplicia et qua rubefacientia haud adeo differunt a sinapismis. Inferunt quidem minus dolorum, ac sinapismi, at minus simul localiter irritant ac minus agunt derivando. Eo autem fortius agunt in actiones vasorum et in secretiones et excretiones cutaneas.

USUS CANTHARIDUM MEDICINALIS.

De usu cantharidum medicinali interno cum multi, iique egregii, bene sciteque egerint auctores, ut, novi quidquam vel melioris illis addere nesciens, L. B. in primos quosque melioris notae scriptores ablegare me posse existimem.

Externe autem recentiori aevo maxime adhibentur qua rubefacientia, ubi minus celeri derivatione et irritatione opus esse, videtur et ubi incitatio nervorum vasorumque et maxime secernentium, lentior indicata esse vi-

detur et exoptanda. Omnes praesertim secretiones excretionesque periphericas incitant atque augent.

Usus ipsarum frequentior igitur obtinet in febribus typhosis vel potius paralyticis, in quibus actiones vasorum et membranarum secernentium imminutae sunt fractaeque. Hinc potissimum quoque in febribus pituitosis, in febribus e congestione passiva oriundis vel inflammationibus et sanguinis aliorumve humorum organicorum stagnationibus.

Neque minoris habentur in tumoribus, doloribus aliisve affectionibus ex arthritide vel rheumatismo prodeuntibus, periphericas cum maxime augeant secretiones.

Adhibentur autem plerumque in febribus adynamicis contra vasorum et membranarum secernentium actionem imminutam, igiturque maxime in febribus pituitosis, vel quae congestionibus passivis ortum debent suum, in inflammationibus cum sanguine aliisve humoribus stagnantibus. — Neque minus contra affectiones rheumaticas arthriticasve, praesertim ubi tumores stasesque jam fecerint. Sic quoque contra tumores articulorum vel acutos vel chronicos oedematososque. Contra affectiones spasmodicas do

lorificas pectoris et quae sunt mala ejusmodi alia. — Si vero sunt multi inter eosque alias haud contemnendi auctores, qui cantharidum applicationes contra abdominis quoque affectiones dolorificas, potissimum contra meteorismum, contra dolores colicos, cardialgiam et contra ipsam gastritida et enteritida faciendas esse jubeant, equidem horum sententiae adstipulare nullus possum.

Magnum sane auxilium cantharides praebent contra omnis generis paralyses, praesertim contra paralyses tactus sensuumque caeterorum. Quam quidem actionem salutiveram alii esse dixerunt effectum derivationis vel eiectiois materiei morbosae nervis vel quasi incubantis, alii, quas Brunonis famosissimi assecclas, ipsis licet nolentibus, merito compellamus, irritationis virium vitalium effectum esse dixerunt et — dicunt. Nos vero, non nisi auctarum virium systematis nervosi sive effectum elevatae ad maiorem dignitatem sensilitatis et depressae eodem tempore et aequae directae indirectaeque via contractilitatis, esse posse hasce sanationes adeo praesentissimas, contendimus et contra aliter sentientem quemque demonstrare et defendere parati sumus.

Contra morbos quoque putridos et scorbuticos a multis laudari vim cantharidum rubefacientem constat. At ita tamen caute esse adhibendas, ne vesicas ipsas moveant, iidem hujus medicationis laudatores docent.

Contra odontalgias, praesertim rheumaticas, cantharides, uti multi alii scarabaei, inter digitos fricatae et dentibus uvulaeque admotae, pluries praesentissimum exhibuere levamen remediumque *).

Nullus autem subscribere laudi possum, quam multi et jam pridem Cel. Lalouette **) usui cantharidum (interno et) externo contra hydrophobiam sive cynolyssam attribuere, utpote morbus vel maxime sensibilis a remedio sensibilitatem adeo augente non nisi vehementissime et miserrime augericum possit.

*) cf. Abildgaard, in: Nordischen Archiv für Natur - und Arzneiwissenschaft, Bd. I, Stück 3. pag. 571.

**) Lalouette, Ess. sur la rage; Par. 1811.

Doses et formae, in quibus cantharides adhibentur, sunt:

a) pro usu interno:

- 1, pulvis ad gr. $1/4$ — $1/2$ — j. cum amygdalis dulcibus, gummi mimosae, saccharo, liquiritia cocta similibusve;
- 2, in emulsione secundum Celeb. Herwig ex amygdalis, saccharo et aqua fervida paranda;
- 3) Tinctura cantharidum ad gtt. j-v pluresve, cum mucilagine quodam, ne acredo fauces, oesophagum vel ipsum ventriculum laedat. Addi potest tinctura opii quaedam spirituosae. Optime adduntur diluendi gratia (ne levis error in numero guttularum magnum afferat aegroto detrimentum!) aether sulfuricus vel aceticus, spiritus salis (vel niri) dulcis, tinct. valerianae vel chinae vel quae sunt ejusmodi similia.
- 4 Usus externus praecipuus est unguentorum, emplastrorum, tincturarum et interdum ipsius substantiae vel pulveratae vel, uti maxime fit in India orientali, animalium recentium leviter contusorum.

Ubi non nisi levis cutis rubor est excitandus, emplastrum (vel etiam unguentum) cantharidum emplastro meliloti admixto diluitur mitigaturque, vel, uti jam ad sinapin exposui, pannus Cous cutem inter medicamenque applicatur.

Effectus plerumque intra horas 2 — 4, in infantibus aliisque hominibus cutis mollioris sensibiliorisque autem multo citius sequitur.

Ad evitandam nimiam viarum urinalium irritationem, camforam admiscere licet vel adhibere cantharides aqua decoctas ad emplastrum conficiendum *).

Tincturae cantharidum interdum spir. camfor. vel serpylli vel angelic. compos. vel liq. ammon. caust. adduntur.

*) vid. Beaupoil, in: Annales de chimie, et in: Berliner Jahrbuch der Pharmacie, 1804. pag. 99.

FORMICAE. *Die Ameisen.*

Species: FORMICA RUFA L., *die grosse Ameise, Holz- oder Waldämse, Bärenameise*, prae aliis speciebus a medicis adhibetur.

Sunt insecta hymenoptera per Europae sylvas sicciores frequentia, gregatim viventia, thorace glabro compresso toto ferrugineo, capite et abdomine e rufo nigris, acido volatili odorem subaceticum spargente partibusque aethereo – oleosis praedita.

Interdum, praesertim ubi ruforum penuria, formicae nigrae sive Lasii nigri Fabricii, sine ullo, ut equidem opinor, detrimento inde metuendo, in usum vocantur medicinalem.

Postquam e seculo decimo quinto ad nostra usque tempora chemici multi, iique experientissimi celeberrimique, acidum formicis peculiare aut adscripserint aut denegarint, recentissime Celeb. Döbereiner *) demonstravit, acidum

*) Döbereiner, zur pneumatischen Phytochemie; pag. 32 et 61.

formicicum esse oxydum carbonaceum vaporibus aquosis junctum et ex acido tartarico aliisve acidis vegetabilibus compositis conflari posse, eamque sententiam Celeb. Witting, experimentis scite repetitis, comprobavit *).

USUS FORMICARUM MEDICINALIS.

Rarius quidem, at immerito, formicae jam adhibentur contra paralyses, praesertim sensus et tactus. Sed contra paralyses motus bene adhibebis formicas, si modo ipsarum usum cum camforae, oleorum aethereorum aliorumque remedium irritabilitatem suscitantium usu alternari jubes.

Neque minus contra rheumatismos chronicos, contra arthritidem atonicam, contra tophos arthriticos aliosque hujus indolis morbos merito laudantur.

Forsitan contra mercurialismum tentari ipsarum virtutes quoque deberent?

Adhibentur autem formicarum haec potissimum formae medicinales:

*) Buchner's Repertorium für die Pharmacie, XIV. pag. 470.

1, Balnea formicarum duplici, vel si sequentem his addere mavis, triplici forma exhibentur: alii enim formicarum viventium cum nymphis sive chrysalidibus (quae perperam ova vulgo vocantur) libram una musque duas, aqua fervida enecatas, balneo addunt, alii formicetum integrum vel duo, sacco inclusum, aquae infundunt fervidae balneo addendae. Optime ex his ii facere mihi videntur, qui sacculos ipsos in balneo relictos ad fricanda membra paralysi vel arthritide vel rheumatismo affecta adhiberi jubent.

2, Balnea formicarum sicca, quorum confectionem auctor ipsorum et in praelectionibus pharmacologicis publicis et in opere infra citando *) mecum communicavit, haud mediocres effectus contra partium externarum paralyses obstinaces polliceri videntur, cum et mechanice (irritante stупpa et multifario animalium motu vere formicatorio!) et organice (animalibus vivis in partes vivas agentibus) et chemice (liquore acri ab animalibus irritatis in cutem partium

*) L. A. Kraus, wissenschaftliche Uebersicht der Heilmittellehre; Gött. 1829. pag. 244. 245.

affectarum emisso) et denique psychice (per aegroti imaginationem, interdum quoque nauseam aliasve animi mentisque affectiones) agere debere in aperto sit. — Adhibentur enim sequentem in modum: Formicetum magna populi seduli frequentia gaudens a stuppa rudiori exteriori epuratum in sacculum colligitur parti affectae aptum, sed paullulum ampliorem. Quo facto pars quoque morbosa immittitur et circum ipsam massa formiceti bene et aequaliter disponitur. Dum sacculi, ad superiorem membri medicandi partem sat bene clausi, externa facies ad irritandas formicas inclusas leviter conculcatur. — Quae quidem medicatio per viginti vel triginta dies, semel vel bis de die, iteratur, initio per dimidiam, postea per integram horam vel diutius. Idem formicetum saepius, donec animalia vivant, adhiberi posse, per se liquet.

3, Balneum formicarum vaporosum.

Vapores ab infusis formicis vel ab ipso balneo formicarum tepido exsurgentes ad partem paralyti aliove morbo torpido affectam scite ducuntur vel a pulmonibus asthmaticis, spasmo mucove suppressis, aliove morbo torpido affectis inspirantur.

- 4) Spiritus formicarum rarius, ac prius, contra paralyses, solus vel spirituosus aliis, camforaceis similibusque mixtus, infricatur vel panni lanei chartaeve bibulae ope imponitur. Neque me fugit, esse adhuc multos, qui hoc aliaque remedia spirituosa, e. gr. balsamum vulgo dictum Opodeldok, arthritide rheumatismove affectis, magno plerumque aegrorum detrimento, infricent apponantque, advertentes nulli, evaporatione spirituosus subita perfrigeria partium et hinc augmentum morbi vix oriri non posse.
- 5, Oleum formicarum (e formicis in oleo pingui maceratis paratum) raro adhuc contra affectus arthriticos et rheumaticos, immerito quoque contra paralyses, linimenti ad instar adhibetur.
-

Mitto scribere de Coccinella septempunctata, coccinellisque caeteris hinc inde in usum medicinalem adhibitis, de Meloë Proscarabaeo aliisque insectis coleopteris sive eleutheratis Fabricii, principio acris scatentibus, in usus medicos vel adhibitis vel tamen facile adhibendis, cum vel debiliorum vel saltem incertarum sint virium, cumque supra laudata usibus nostris sufficere videantur.

CAPUT QUARTUM

DE

RUBEFACIENTIBUS CHEMICIS.

§. 38.

E rubefacientibus chemicis non nisi ea nobis sunt eligenda, quae expandendo, vires nerveas augendo, secretiones excretionisque incitando agunt. Hinc sola remedia kalina, quaedam remedia metallina, praesertim tartarus stibiatus, si placet, ignis, hinc nobis tractanda veniunt, rejectis acidis, ut quorum effectus adstringentes cohibentesque vires nervorum expansivas reprimunt et torpefaciunt.

§. 39.

Kalia, olim Alcalia, chemicis recentissimis Metalloïdea oxydata sive Oxyda metallodeorum dicta, verosimillime basi gaudent

expansiva e nitrogenio et hydrogenio vel his similibus composita. Agunt saltem aperte expandendo, vires nerveas seu sensilitatem incitando, secretiones excretionesque augendo et, quod jam nostri maxime census est, cutem externam, si ipsi applicueris, rube faciendo, arrodendo, cum magno simul sensibilitatis cutaneae augmento.

§. 40.

Vulgo kalia adnumerantur remediis alterantibus, resolventibus; nec infitiri possumus, systema lymphaticum et glandulosum eundem fere in modum a kalibus ac a mercurialibus affici. — Aperte adjuvant liquefactionem, imminuendo substantiae organicae cohaesionem atque densitatem. — Minori assumpta dosi et adjuvantibus aromaticis vel spirituosius mixta, uti fit in spiritu salis ammoniaci anisato, ex parte quoque in tinctura kalina seu olim dicta antimonii acri, concoctionem incitant corriguntque, secretionem succorum digestivorum ventriculi et intestinorum augent, neque minus membranarum pituitosarum, fibrosarum serosarumque actiones incitant, viarum urinalium similiumque functiones intendunt.

§. 41.

Sunt quoque, qui tunicarum non minus cordis arteriarumque majorum actiones ideoque circuli sanguinei intensitatem dignitatemque a kali- bus augeri contendunt. Quorum quidem sententiae, aequae falsis rationibus ac falso intellectis observationibus fultae, adstipulare nullus possum. Rationes enim istius sententiae aperte e doctrina Brunoniana sunt haustae, secundum quam incitamenta omnia minime qualitate, sed sola quantitate differunt inter sese, ita ut potentiae omnes omnem organismi partem eodem modo, sola variante intensione, sunt affecturae. Hinc facile, sed falsissime! rebantur, kalia, nervorum et vasorum lymphaticorum actiones intendentia, systematis quoque sanguiferi actiones, idque eodem prorsus modo, intendere debere. False intellecta autem observatio est, quod e pulsibus arteriarum a kaliorum actione acceleratis falso rebantur, sanguinis circulum redditum esse intensiorem, haud aliter ac multi jam nunc e pulsibus post assumptam digitalem purpuream lentioribus falso judicant, sanguinis circulum totamque sanguinis vitam ab hoc remedio acri-narcotico reddi debilio- rem, cum tamen satis superque cognitum sit, pulsus arteriarum frequentes celeresque vitam

sanguinis imminutam, pulsus autem raros lentosque vitam sanguinis auctam significare.

§. 42.

Antispasmodicas quoque kalia in C. H. exserere vires, neminem fugit medicum. Quo autem modo effectus hinc fiant saepe saluberrimi haut ita facile est explicatu. E principiis enim nitrogenio et hydrogenio, quae maxime in kali- bus agere videntur vel quorum in modum aperte agunt kalia, non nisi systematis nervosi, in spasmodicis motibus, saltem in spasms clonicis, jam nimium excitati, major fere etiam excitatio videtur expectanda. Nullum igitur aliud explicandae virtutis kalium antispasmodicae momentum restare fere videtur, nisi quod fortasse kalia vitam nerveam sive sensibilitatem et receptivitatem in partibus quoque vel non vel minus affectis augeant et ita aequilibrium virium nervosarum, in morbis spasmodicis aperte laesum, in integrum restituant? — Contra spasmos denique tonicos kaliorum usus et internos et maxime externos (in balneis aliisve formis) jam diu et a multis esse laudatos, inter omnes satis constat.

§. 43.

Prodesse quoque kaliorum usus videtur in pathematibus jam vulgo dictis dyscrasicis, ex obstipatione et infarctu in systemate lymphatico et glanduloso ortum suum ducentibus. — Si vero contra mala dyspeptica, contra ventriculi quoque acorem laudantur, kalia saltem carbonica, et maxime supercarbonica, ipsis praeferenda mihi videntur.

§. 44.

Satis bene feruntur digerunturque, si modo in apta forma et aptis cum sociis ingesseris, ab hominibus succulentis, bene nutritis, praesertim hujus generis mulieribus infantibusque.

§. 45.

CALX. CALX (s. CALCARIA) PURA s. VIVA
s. USTA, *der (ätzende) Kalk.*

Calcem puriorem, e lapidibus marmoreis vel ex ostrearum testis urendo obtentam, non nisi

in 600 usque 700 aquae destillatae partibus solvi, chemice docto cuilibet notum est.

Vires calcis simillimae sunt viribus kaliorum caeterorum, minus quidem celeres (propter parvam, eoque lentam solubilitatem), at eo tamen intensiores stabilioresque.

Si qui vero contenderint, jamque contendunt, calcem tonicas quoque exserere vires, hi certe in gravissimum errorem se induci sunt passi nociferasque inde deduxerunt, quales infra visuri sumus, curandi methodos.

USUS CALCIS MEDICINALIS.

Uti fortasse possemus ipsa calce qua remedio caustico e. gr. in ossium carie, in sphacelo, in ulceribus callosis siccioribus; utimur autem unâ huc usque aqua calcis sive calcariae, propter difficilem calcis solubilitatem, parum efficaci.

Adhibetur autem aqua calcis contra morbos systematis lymphatici et glandularum atonicos torpidosve, potissimum contra affectiones rheumaticas et arthriticas chronicas, contra morbos nervorum torpidos et paralyticos.

Neque minus contra acorem in primis viis et ortas inde diarrhoeas a quibusdam laudatur; licet calci carbonicae et praesertim natro carbonico, aromaticis blandis juncto, majores hic laudes debere videamur. — Maxime vero laudantur vires aquae calcis lithontripticae, potissimum contra urolithos nondum ita magnos e mucilagine vel e massis unguinosi resinosive concretis.

Usus externum, qui nostri proprie census est, laudarunt contra ulcera cacoëthea putrida. At non nisi contra ulcera torpidiora et sicciora aptum esse puto. Sic quoque epurandis ulceribus syphiliticis et mercurialibus prodesse posse lubens concedo.

Ad auferendos naevos maternos aquam calcis, solutioni saponis mixtam, applicuere. At parum fructus ad sanandas hasce deformitates inde redundasse credo.

Usui denique creberrimo contra anginam pituitosam (in gargarismate), contra haemorrhoides mucosas (in clysteribus), contra urethrorroeas contagiosas et fluorem album (in injectionibus) adstipulare nullus possum.

Si quid profuerit aqua calcis oleo mixta contra ambustiones, non calci, sed oleo hoc esse adscribendum, satis patet. Parvae enim calcis particulae in aqua calcis contentae mox efformant cum aliquibus olei particulis saponem calcareum insolubilem, quo facto oleum et aqua, a partibus heterogeneis quasi libera, libere contra ambustionem agere possunt.

Majoris momenti et in meliorem partem dijudicanda videtur eadem aquae calcis et olei unguinosi mixtura contra exanthemata herpetica sicciora et rigidiora. Calx enim oleo mixta ademtura huic est omne, quidquid ipsi forte inest, rancidum, herpetibus vel maxime perniciosum, eoque efficit, ut oleum, jam blandissimum, egregie mitigare herpetis scabritiem et acredinem possit.

Qua remedio rubefaciente caeterum calce non utimur, nec uti aqua calcis, propter ipsius debilitatem, possemus.

§. 46.

KALI, POTASSA, SAL ALKALI VEGETABILE
(fixum), KALIUM (s. POTASSIUM) OXYDA-
TUM, *das Pflanzenlaugensalz, Kali,*
Kaliumoxyd.

De origine, natura, praeparatione caeterisque
momentis huius materiae physicis, ut satis cuique
notis, taceo.

Tam facile in aqua solvitur, ut iam ad aërem
liberum liquescat. Hinc fit, ut sit remedium citis-
sime partes, in quas applicatur, afficiens. Cum
autem unâ cum vaporibus aquosis in aëre haerenti-
bus acidum quoque aëris carbonicum hauriat, eo-
que hausto ex parte saltem neutralisetur, vis ipsi-
us kalina inter liquescendum haud parum imminuitur
et fere omnis evanescit.

Cutem citissime arrodit, ipsamque, ut omnes
partes animales, destruit, summos in partibus adia-
centibus non destructis et ipsis dolores, multam ex-
pansionem, secretionesque uberrimas ciens. Hinc

USUS KALI PURI MEDICINALIS

summam requirit cautionem, ne ultra scopum
indicationemque therapeuticam partes laedamus vel
imo destruamus.

Interne maxime datur contra urolithia-
sin, iunctum spiritui vini, ut in tinctura kalina,
vel cum diureticis vegetabilibus. — Hinc inde quo-

que commendatur contra scrofulos, rhachitidem, arthritidem, glandularum intumescencias seu vulgo dictas obstructions, contra dyspepsias, cardialgias chronicas, exanthemata chronica aliaque eiusmodi mala. — At parum laudanda mihi videtur, quam a quibusdam exhibitam invenio, remedii commendatio contra leucorrhoeas *). Prodesse in his remedia kalina et acria ad summum possunt eo, quod partium sensibilitatem et receptivitatem augent eoque partes affectas faciunt capaciores ad suscipiendos effectus remediorum tonicorum et adstringentium in his morbis vere indicatorum ideoque illico post illa remedia kalina praeparantia adhibendorum.

Datur autem tinctura kalina, mucilaginosi amarisve iuncta, ad guttas X — XX — XXX bis terve quaterve de die.

Externe adhibetur in balneis contra tetanum aliosque morbos spasmodicos, potissimum tonicos; contra rheumatismos chronicos, ar-

*) vid. Karl Sundelin, Handb. der speciellen Heilmittellehre, I. Berl. 1825. pag. 180. (Auctor, semet ipsum tincturam kalinam contra leucorrhoeas, praesertim ubi diathesis scrofulosa substrata fuisset, exhibuisse, refert.)

thritidem atonicam et paralyses ex his morbis ortum suum ducentes; contra vulgo dictas metastases post exanthemata acuta caeterum feliciter superata. — Non defuerunt quidem, qui contra quemcunque fere morbum balnea et commendarent et ipsi adhiberent kalina. At hi artis vere salutaris nescientiam et imperitiam magno aegrotorum et denique proprio quoque damno luebant.

Balnea kalina localia contra congestiones in pectus atque caput interdum egregie derivando egisse exhibentur.

Dosis autem ad parandum balneum kalinum pro adulto plerumque iubetur esse unciae unius vel unciarum duarum. Ex mea vero sententia balnea kalina, ubi vere indicata sunt, multo fortiora sunt instituenda, ita ut unciae saltem tres usque sex kali caustici ad balneum pro homine quinque vel sex pedes longo adhibeantur. — Pauperibus balnea e lixivii saponariorum sufficiente quantitate parata exhibere boni est medici atque humani.

Laudantur quoque epithemata kalina contra glandularum et maxime contra mammarum indurationes ad lac coagulatum reliquiefaciendum etc. Hic vero, si quid talia possunt, kali purum nimis caustice acturum foret, ideoque fomenta kali sub carbonici sufficientem quantitatem continentia videntur praeferenda.

Qua remedium causticum sub nomine Lapidis caustici chirurgorum a multis perperam promiscue cum argento nitrico, quinimo a quibusdam ipsi huic sali metallico nixtum! adhibetur, cum tamen non nisi contra callositates, ulcera impura laxa sicciora, cariem siccam et ubi sensibilitatem receptivitateque augere cupimus, aptum sit causticum.

Ad scopum rubefaciendi rarissime utimur kali puro propter ipsius vim intensivam cutem facile corrodentem. Haud absonum autem videtur, liquoris kali caustici paullulum addere sinapismis, quo fortiores hi reddantur et citius agant.

§. 47.

NATRUM, SODA (PURA), NATRIUM (NATRONIUM) OXYDATUM, SODIUM OXYDATUM, OXYDUM NATRII *oder* SODII, *das Natron, Minerallaugensalz, Natriumoxyd etc. etc.*

Natron iisdem, ac kali, dotibus et viribus in C. H. sed natura paullulum mitiori gaudere, satis constat. — Immerito neglectus ipsius huc usque usus medicinalis dolendus fere videtur. Nec in usum externum, uti sane mereretur, huc usque receptum est. Optimum certo praeberet adiumen-

tum remedium rubefacientium, irritantium, antiparalyticorum, contra torporem aut universalem aut solarum virium nervearum.

§. 48.

AMMONIUM, AMMONIA, AMMONIACUM, *das Ammonium, flüchtige Alkali, Thierkali, flüchtige Laugensalz.*

Ammonium, secundum plurimos adhuc chemicos recentiores, e vulgo dicti hydrogenii partibus circiter tribus et e vulgo dicti nitrogenii parte circiter una conflari igiturque summe volatile esse viresque organismi partesque expansivas sive nerveas stimulare, contractivas autem sive fibrosas vires partesque infringere, inter omnes rito more physice doctos satis constat.

Utatur autem sequentibus potissimum ammonii formis:

- a) Vapores ammoniales, ex ammonio muriatico calce viva decomposito surgentes vel e liquore ammonii caustico evaporante dispersi, adhibentur contra animi deliquia, symptomata multorum morborum paralytica, contra affectus narcoticos vel apoplecticos et qui sunt eiusmodi alii torpores universales.

Praebentur vapores ammoniales naribus hauriendi. Semper vero modus, quo dantur hauriendi, mihi visus est reprobandus, cum haustus ammoniales ex ipsis vitris facile nervos nasi, oculorum aliarumque capitis partium et ipsas narium membranas laedant. Melius, securius et imo fortius agere mihi semper sunt visi vapores e liquore ammoniali inter manuum palmas vel digitos naribus admotos contrito exsurgentes et ita naribus, ori et ipsis oculis hauriendos sese praebentes.

b) Liquor ammonii puri s. causticus, Spiritus salis ammonii causticus, LIQUOR (S. AQUA) AMMONIAE (CAUST.), AMMONIA (PURA) LIQUIDA, ALCALI VOLATILE FLUOR, *der ätzende Ammoniumliquor, kaustische Salmiakgeist* etc. etc.

Adhibetur: α) ad usum internum, qui hic ad nostram rem non facit; — β) pro odora-mento, uti supra dictum est; γ) ad usum externum in linimentis antiparalyticis, antirrhematicis, antarthriticis etc. etc.

Maxime reprobanda in huius remedii summa laude extollendi usu externo mihi semper sunt visa: primo quod saepissime contra affectus dolorificos et imo inflammatorios in linimentis aliis-

que formis adhibeatur, quos, qua potentia sensibilitatem atque receptivitatem augens, non augere inque peius praecipitare nequit; — deinde quod nunquam fere huc usque adhibeatur quare medium rubefaciens, cuius tamen vices citissime et aptissime ageret in omnis generis narcotismo, in apoplexia sanguinea, in asphyxia submersorum (si modo quidquam receptivitatis cuti relictum deprehendatur!) et in omnis generis torpore universalilocalive aut liquor ammonii causticus aut linimentum ammoniatum fortius charta bibula vel linteo pannove laneo ad occiput rasum vel ad scrobiculum cordis aliumve locum aptum imposita.

§. 49.

TARTARUS STIBIATUS SIVE EMETICUS,
TARTRAS POTASSAE ET ANTIMONII, *der*
Spiessglanzweinstein sive *Brechweinstein*

hic rite subiungi a me posset vel imo deberet. Huc usque vero cum non nisi qua exutorium externe adhiberi soleat, cumque libelli fines transgredi merito metuam, de remedii caeterum laudatissimi usu rubefaciente agere supersedere cogor. Conf. tamen Emplastra rubefacientia §§. 64. 65.

CAPUT QUINTUM.

DE RUBEFACIENTIBUS COMPOSITIS.

§. 50.

Rubefacientia simpliciora cum non per unum idemque temporis spatium effectus singula prodant suos, cumque haud raro multum intersit medici vel potius aegrotantium, ut remedium applicatum et cito agat et diutius actionem continuat profundiusque in corpus demittat, mixturae e variis materiis acribus compositae rubefacientes diutius in usu fuere; nostris autem temporibus, saniori medicamina praescribendi methodo subinde invalescente, aptiores efficacioresque hujus generis compositiones subinde sunt receptae.

§. 51.

Facile quidem medico vulgari compositiones per publicum notae sufficient, ab ingenuo

autem in medico facile ea, quibus egere sibi videri posset, denuo componentur. At nihilo tamen minus liceat mihi quarundam facere mentionem compositionum, quas vel in proprium usum composui, vel quarum virtutem peculiari modo expertus sum. Non quidem, ne loci temporisve prodigus videar, morbos fusius enarrabo, ad quos debellandos mixturas illas adhibuerim rube-facientes; sed temporis saltem indicabo spatium, intra quod ipsas effectus suos edidisse vidi. Ad quos effectus obtinendos cum plurimum faciat status cutis aut sensilior aut torpidior, huncce statum, ubi a vulgari recessisse est visus, non tacebo.

§. 52.

Rec. Pulv. sem. sinap. Unc. fs.

— rad. zingiber.

— piper. nigri ana Dr. ij.

Aceti vini q. s.

ut f. pasta; S. *Sinapismus*, linteo vel corio ovillo largiter illinitus in partem affectam vel in partes vicinas imponatur per horae quadrantem vel usque iustum, quem volueris, effectum obtinueris.

Agit haec compositio satis cito: intra 15 vel 20 iam horae partes minutas sexagesimas

ruborem cutis ciet. Post 30 horae partes minutas urentes efficit dolores. Acuere hanc mixturem, si tale quid e re esse videtur, poteris addendo ceparum bulbos contritos vel radicis armoraciae rasuram recentem. Ita vero constitutus sinapismus iam intra primum horae dimidium haud mediocrem excitat ruborem, tumore multoque iunctum dolore, totum applicationis ambitum obsidentibus. Eundem vero ambitum si lacte abluendum et deinde linteo butyrato sebaceove tegendum curaveris, haud facile vesiculas aliave phaenomena fortiorum epithematis effectuum es visurus.

§. 53.

Rec. Pulv. sem. sinap. nigr. Unc. fs.

— rad. zingib.

— piper. nigri ana Dr. j.

Aceti armorac. q. s.

ut f. Sinapismus; S. uti prius.

Eundem fere in modum ac prius et sequentia agere, facile conspicitur.

§. 54.

Rec. Pulv. sem. sinap. nigr.

Rasur. rad. armorac. rec. ana Unc. fs.

Aceti armorac. q. s.

ut f. pasta; S. uti priora.

Iam intra 15 – 20 minutas hor. partes rubefacit; at facillime excitat postea vesiculas nimiumque erethismum.

§. 55.

Rec. Pulv. rad. zingiber.

— pip. nigri ana Dr. ij.

Rasur. cepar. vel alii Unc. fs.

Aceti vini q. s.

ut f. pasta; S. uti priora.

Citissime agit intra horae circiter 'quadran-tem. In cute sensiliori, tenella, humidiori vesiculas, in ipsam gangraenam transeuntes, ortas inde vidi.

§. 56.

Rec. Rasur. cepar. rec. Unc. j.

Pulv. rad. zingiber.

— piper. nigri ana Dr. ij.

Spirit. vini rectificatiss. Unc. iij.

dig. per XXXXVIII hor.;

fort. express. S. Infricetur partibus affectis afficiendisve.

§. 57.

Rec. Ras. rad. armorac.

— bulb. allii vel cepae ana Unc. fs.

Spirit. frumenti q. s.

ut f. pasta; S. Linteo vel corio ovillo illinitum applicetur partibus affectis vel afficiendis.

Agit haec compositio prorsus domestica in hominibus tenella praesertim cute gaudentibus, in foeminis infantibusque, iam intra 10 – 15, in adultis caeteris intra 20 – 30 tamen minutas horae partes. — Aptissima est pro hominibus rure viventibus, quibus non semper sinapismi, vesicatoria aliave eiusmodi remedia satis cito sunt praesto.

§. 58.

Rec. Pulv. rad. zingiber.

— pip. nigri ana Dr. iij.

Spir. vini rectificatiss. q. s.

ut f. pasta moll. S. Linteo largiter illinitum parti affectae vel vicinis applicetur.

Citissime agit iam intra 10 – 20 partes horae minutas, post 20 minutas vix ulli tolerabile.

§. 59.

Tinctura rubefaciens.

Rec. Pulv. rad. zingiber.

— pip. nigri

Rasur. rad. armorac. ana Unc. j.

Spir. vini rectific. Unc. vj.

digere per noctem, cola c. express. fort., in colat. solve

Resin. mezerei virid. Dr. j.

iterum col. S. Linteis vel in panno laneo vel in charta impressoria alba impon.

§. 60.

Unguentum rubefaciens.

Rec. Rad. zingiber.

Pip. nigri ana Unc. j.

Cort. mezerei Unc. iij.

c. c. M. digere per iij dies c.

Ol. oliv. Unc. vj.

col. c. express. fort.; in col. liquefiant.

Resin. pini Unc. iſs.

Gummi euphorb.

Cerae flav. ana Unc. ſs.

col. exactiss. M. agit. usque ad refriger. S. Corio albo illinitum imponatur. (Confer. unguenta sequentia.)

§. 61.

Unguentum rubefaciens mitius.

Rec. Cort. mezerei contusi Unc. ij.

Cantharid. gross. pulverat. Unc. j.

digere per ij vel iij dies c.

Ol. oliv. Unc. vij.

col. c. expr. fact. adde

Cerae alb. liquefact. Unc. iſs.

Axung. porc. Unc. iij.

iter col. exactiss. M. S. uti prius.

Hocce unguentum, uti unguentum a pharmaceuta Coldefy-Dorly, modo multum prolixiore et sumtuosiore e resina mezerei viridi paratum *), in applicationis loco vesiculas efficit parvulas intra 24 - 36 horas, quae si dehiscunt, serosum effundunt liquorem. — Quod vero Clar. idem Coldefy-Dorly iusserit, ceram albam aqua prius ebulliente lavare, ne ab acido cerae adhaerente effectus unguenti frustentur, nimium curiose nec ulla necessitate cogente id factum esse mihi videtur.

§. 62.

Rec. Cort. mezerei contusi Unc. ij.

Cantharid. gross. pulv. Unc. fs.

Ol. oliv. Unc. v.

digere per 48 horas in col. c. expr. facta et tepefacta solv.

Cerae alb. Unc. j.

Axung. porc. Unc. ifs.

iter. col. exactiss. M. S. Ungu. rubefaciens, impon. uti priora.

§. 63.

Pannus sericeus mezerei ceratus
rubefaciens.

Rec. Tinct. canthar. Unc. fs.

Pulv. gummi sandarac. Dr. fs.

*) Buchner, Repertorium für die Pharmacie; XXIII, 1. 2. (= Nr. 67. 68). pag. 167 — 173.

Ol. de. cedro gtt. vj.

Resin. mezerei virid. gr. xxxviii.

l. a. sol.; solut. refriger. panno sericeo viridi cerato, octodecim pollices longo, tres pollices lato, quater (vel pluries) subinde illiniatur.

Ante applicationem cutis alkohole vel spiritu vini est perfricanda. Pannus hicce rubefaciens commode adhaeret cuti, intra duas usque sex horas ipsam rubefaciens, post octo autem horas vesicas ciens sat dolorificas. (Conf. commentationunculam Clar. Coldefy-Dorly supra citatam. *)

§. 64.

Emplastrum rubefaciens.

Rec. Empl. picis liq. Unc. j.

Resin. mezerei virid. Dr. ss.

Tart. stib. Scr. ss. usque Dr. j.

exacte MS. Corio albo illinit. inponatur.

Per horas 8-12 rubefacit; per diem unum vel alterum papulas pustulasque excitat. — Optime conducit contra rheumatismos chronicos, arthritidem atonicam et contra varii generis paralyses.

*) Buchner, Repertor., l. c. pag. 171.

§. 65.

Emplastrum rubefaciens Ranquei contra
colicam saturninam.

Rec. Empl. diachylon gummosi

Theriaca ana Unc. fs.

Empl. de cicuta Unc. ij.

Camforae pulver. Dr. j.

Sulfuris pulver. Dr. fs.

leni igne liquef. ut f. Amalgama,
extend. supra corium ovill. alb. et insperg.

Camfor. pulver.

Tart. stib. ana Dr. fs.

Flor. sulfuris Dr. fs.

M. f. pulv.

Quod quidem emplastrum Ranque *) abdomini hominum colica saturnina laborantium imponit, donec rubedinem effecit et pustulae fieri incipiunt. Praeterea emplastrum aliud ex empl. cicut. part. ij. et empl. diachyl. comp. parte j. confectum in regionem lumbarem applicari et linimenta ex extr. bellad., Aq. laurocer. et Aeth. sulfur. in plures locos, praesertim in femora et suras, illiniri iubet.

*) La Clinique, Par., T. IV, Nr. 4. 5. — Conf. Froriep, Notizen aus dem Gebiete d. Natur- und Heilkunde, XXIV, 11. (= Nr. 517.) pag. 174.

ne'i contra

sperg.

que *) ab-
rantium im-
ustulae fieri
d ex empl.
parte j. con-
ari et lini-
t Aeth. sul-
ora et su-

5. — Conf.
d. Natur-
7.) pag. 174.

§. 65.

Emplastrum rubefaciens Ranque'i contra
colicam saturninam.

Rec. Empl. diachylon gummosi

Theriaca ana Unc. fs.

Empl. de cicuta Unc. ij.

Camforae pulver. Dr. j.

Sulfuris pulver. Dr. fs.

leni igne liquef. ut f. Amalgama,
extend. supra corium ovill. alb. et insperg.

Camfor. pulver.

Tart. stib. ana Dr. fs.

Flor. sulfuris Dr. fs.

M. f. pulv.

Quod quidem emplastrum Ranque *) ab-
domini hominum colica saturnina laborantium im-
ponit, donec rubedinem effecit et pustulae fieri
incipiunt. Praeterea emplastrum aliud ex empl.
cicut. part. ij. et empl. diachyl. comp. parte j. con-
fectum in regionem lumbarem applicari et lini-
menta ex extr. bellad., Aq. laurocer. et Aeth. sul-
fur. in plures locos, praesertim in femora et su-
ras, illiniri iubet.

*) La Clinique, Par., T. IV, Nr. 4. 5. — Conf.
Froriep, Notizen aus dem Gebiete d. Natur-
und Heilkunde, XXIV, 11. (= Nr. 517.) pag. 174.

ne'i contra

sperg.

que *) ab-
rantium im-
ustulae fieri
ad ex empl.
parte j. con-
ari et lini-
t Aeth. sul-
ora et su-

5. — Conf.
e d. Natur-
7.) pag. 174.

§. 65.

Emplastrum rubefaciens Ranquei contra
colicam saturninam.

Rec. Empl. diachylon gummosi

Theriaca ana Unc. fs.

Empl. de cicuta Unc. ij.

Camforae pulver. Dr. j.

Sulfuris pulver. Dr. fs.

leni igne liquef. ut f. Amalgama,

extend. supra corium ovill. alb. et insperg.

Camfor. pulver.

Tart. stib. ana Dr. fs.

Flor. sulfuris Dr. fs.

M. f. pulv.

Quod quidem emplastrum Ranque *) abdomini hominum colica saturnina laborantium imponit, donec rubedinem effecit et pustulae fieri incipiunt. Praeterea emplastrum aliud ex empl. cicut. part. ij. et empl. diachyl. comp. parte j. confectum in regionem lumbarem applicari et linimenta ex extr. bellad., Aq. laurocer. et Aeth. sulfur. in plures locos, praesertim in femora et suras, illiniri iubet.

*) La Clinique, Par., T. IV, Nr. 4. 5. — Conf. Froriep, Notizen aus dem Gebiete d. Natur- und Heilkunde, XXIV, 11. (= Nr. 517.) pag. 174.

que'i contra

insperg.

anque *) ab-
aborantium im-
t pustulae fieri
aliud ex empl.
op. parte j. con-
plicari et lini-
er. et Aeth. sul-
femora et su-

4. 5. — Conf.
biete d. Natur-
(r. 517.) pag. 174.

§. 65.

Emplastrum rubefaciens Ranquei contra
colicam saturninam.

Rec. Empl. diachylon gummosi

Theriaca ana Unc. fs.

Empl. de cicuta Unc. ij.

Camforae pulver. Dr. j.

Sulfuris pulver. Dr. fs.

leni igne liquef. ut f. Amalgama,
extend. supra corium ovill. alb. et insperg.

Camfor. pulver.

Tart. stib. ana Dr. fs.

Flor. sulfuris Dr. fs.

M. f. pulv.

Quod quidem emplastrum Ranque *) ab-
domini hominum colica saturnina laborantium im-
ponit, donec rubedinem effecit et pustulae fieri
incipiunt. Praeterea emplastrum aliud ex empl.
cicut. part. ij. et empl. diachyl. comp. parte j. con-
fectum in regionem lumbarem applicari et lini-
menta ex extr. bellad., Aq. laurocer. et Aeth. sul-
fur. in plures locos, praesertim in femora et su-
ras, illiniri iubet.

*) La Clinique, Par., T. IV, Nr. 4. 5. — Conf.
Froriep, Notizen aus dem Gebiete d. Natur-
und Heilkunde, XXIV, 11. (= Nr. 517.) pag. 174.

§. 65.

Emplastrum rubefaciens Ranque'i contra
colicam saturninam.

Rec. Empl. diachylon gummosi

Theriaca ana Unc. fs.

Empl. de cicuta Unc. ij.

Camforae pulver. Dr.j.

Sulfuris pulver. Dr.fs.

leni igne liquef. ut f. Amalgama,
extend. supra corium ovill. alb. et insperg.

Camfor. pulver.

Tart. stib. ana Dr.ifs.

Flor. sulfuris Dr.fs.

M. f. pulv.

Quod quidem emplastrum Ranque *) ab-
domini hominum colica saturnina laborantium im-
ponit, donec rubedinem effecit et pustulae fieri
incipiunt. Praeterea emplastrum aliud ex empl.
cicut. part. ij. et empl. diachyl. comp. parte j. con-
fectum in regionem lumbarem applicari et lini-
menta ex extr. bellad., Aq. laurocer. et Aeth. sul-
fur. in plures locos, praesertim in femora et su-
ras, illiniri iubet.

*) La Clinique, Par., T. IV, Nr. 4. 5. — Conf.
Froriep, Notizen aus dem Gebiete d. Natur-
und Heilkunde, XXIV, 11. (= Nr. 517.) pag. 174.

Galland, Abraham C.

Diss. inaug. pharmacol. med. de rubefacientium natura et usu

Gottinga 1827

Diss. 840,4

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10842803-4